

Список використаних джерел

1. Інформаційні технології та системи в готельно-ресторанному та туристичному бізнесі / [М. М. Скопень, М. К. Сукач, О. П. Будя та ін.]. – Київ: Ліра-К, с 474-476.
2. Жежнич П. І. Консолідовані інформаційні ресурси баз даних та знань: навч. посіб. / П.І. Жежнич. – Львів: Видавництво Національного університету “Львівська політехніка”, 2010. –212 с.
3. Федосова Е.С. Современные системы автоматизации управления в гостинично-ресторанном бизнесе Украины // Економіка харчової промисловості. – 2010. – № 2(6) – С.41–50.

Дяченко Андрій

Магістр спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування»,

Науковий керівник: **Дема Д.І.**,

к.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів і кредиту

Житомирський національний агроекологічний університет,

м. Житомир

АЛЬТЕРНАТИВНІСТЬ В ОПОДАТКУВАННІ ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ

В процесі реформування колективних та державних сільськогосподарських підприємств майже 7 млн селян отримали в приватну власність землю. Звичайно, перед ними постало питання як її використовувати: працювати самостійно чи передати в оренду. Більшість селян передали землю в оренду іншим виробникам сільськогосподарської продукції. Інші, почали її використовувати в особистих господарствах, а незначна – створила фермерські господарства. На сьогодні в Україні нараховується 30769 фермерських господарств, більшість яких відноситься до суб'єктів малого підприємництва. Це підтверджує тезу, що на сучасному етапі розвитку аграрного сектору економіки фермерство не є основним виробником сільськогосподарської продукції, на відміну від багатьох країн

світу. Резервом для росту кількості фермерських господарств та збільшення виробництва аграрної продукції в Україні є особисті селянські господарства населення.

Одним із важливих факторів успішного розвитку фермерства є простий та справедливий механізм їх оподаткування. Дослідженню проблем розвитку, становлення та оподаткуванню фермерських господарств в Україні надається важливе значення. Питанням організації, економіки та управління фермерськими господарствами присвячені наукові праці В. Збарського, С. Кваші, Ю. Лупенка, П. Саблука, Б., Кузняка. М. Маліка, П. Макаренка та ін. Оподаткування фермерських господарств висвітленні в наукових працях М. Демяненка, П. Лайка, В. Синчака, Д. Деми. Разом з тим, ці питання залишаються актуальними і сьогодні, особливо після того, як на державному рівні було прийнято важливі рішення щодо стимулювання створення сімейних фермерських господарств на базі особистих господарств населення [3].

Досліджуючи еволюцію системи оподаткування фермерських господарств, слід відмітити, що після отримання незалежності Україна успадкувала систему оподаткування сільськогосподарських підприємств, яка діяла в Радянському Союзі, де основним податком для сільськогосподарських підприємств був податок на прибуток. Відмітимо, що в Радянському Союзі фермерства практично не існувало, основне аграрне виробництво було зосереджено в колгоспах та радгоспах. Україна через реформування аграрного сектору економіки відродила фермерство, але стара система оподаткування не сприяла їх росту. Вихід було знайдено через запровадження фіксованого сільськогосподарського податку (ФСП), який позитивно вплинув на підприємницьку діяльність в аграрному виробництві. ФСП значно спростив систему обліку та звітності тих підприємств які його застосували. Запровадження цього податку було тимчасовим, але його дія продовжувалася неодноразово, а кінцевим результатом стало його реформування шляхом

перетворення в єдиний податок, де передбачено 4 групу платників єдиного податку, якими можуть бути фермерські господарства.

На сьогодні, згідно норм Податкового кодексу України фермерські господарства можуть обрати один із наступних варіантів оподаткування підприємницької діяльності, зокрема [2]:

– загальну систему оподаткування – яка передбачає сплату податків на загальних засадах. Цей режим оподаткування базується на сплаті податку на прибуток та інших податків, передбачених Податковим кодексом України, при наявності в фермерському господарстві тих чи інших об'єктів оподаткування.

– спрощену систему оподаткування, обліку та звітності, яка передбачає заміну сплати визначених Податковим кодексом України податків на сплату єдиного податку. При обранні цієї системи оподаткування фермерські господарства не сплачують: податок на прибуток підприємств; податок на майно (в частині земельного податку), рентну плату за спеціальне використання води.

Слід відмітити, що загальну систему оподаткування можуть обрати всі фермерські господарства, які бажають її застосовувати. Натомість спрощену систему можуть обрати лише ті фермерські господарства, які відповідають вимогам 4 групи платників єдиного податку, встановленим до них Податковим кодексом України. Зокрема,

а) фермерські господарства зареєстровані як юридичні особи в яких частка сільськогосподарського товаровиробництва за попередній податковий (звітний) рік дорівнює або перевищує 75 відсотків;

б) фізичні особи - підприємці, які провадять діяльність виключно в межах фермерського господарства, зареєстрованого відповідно до Закону України "Про фермерське господарство" [1], за умови виконання сукупності таких вимог:

здійснюють виключно вирощування, відгодовування сільськогосподарської продукції, збирання, вилов, переробку такої власно

вирощеної або відгодованої продукції та її продаж; провадять господарську діяльність (крім постачання) за місцем податкової адреси; не використовують працю найманих осіб; членами фермерського господарства такої фізичної особи є лише члени її сім'ї; площа сільськогосподарських угідь та/або земель водного фонду у власності та/або користуванні членів фермерського господарства становить не менше двох гектарів, але не більше 20 гектарів.

Об'єктом оподаткування для них є площа сільськогосподарських угідь (ріллі, сіножатей, пасовищ і багаторічних насаджень) та/або земель водного фонду (внутрішніх водойм, озер, ставків, водосховищ), що перебуває у власності сільськогосподарського товаровиробника або надана йому у користування, у тому числі на умовах оренди.

Базою оподаткування податком для фермерських господарств є нормативна грошова оцінка одного гектара сільськогосподарських угідь (ріллі, сіножатей, пасовищ і багаторічних насаджень), з урахуванням коефіцієнта індексації, визначеного за станом на 1 січня базового податкового (звітного) року

Базою оподаткування податком для платників єдиного податку четвертої групи для земель водного фонду (внутрішніх водойм, озер, ставків, водосховищ) є нормативна грошова оцінка ріллі в області, з урахуванням коефіцієнта індексації, визначеного за станом на 1 січня базового податкового (звітного) року.

Для платників єдиного податку четвертої групи розмір ставок податку з одного гектара сільськогосподарських угідь та/або земель водного фонду залежить від категорії (типу) земель, їх розташування та становить (у відсотках бази оподаткування):

для ріллі, сіножатей і пасовищ (крім ріллі, сіножатей і пасовищ, розташованих у гірських зонах та на поліських територіях, а також сільськогосподарських угідь, що перебувають в умовах закритого ґрунту) - 0,95; для ріллі, сіножатей і пасовищ, розташованих у гірських зонах та на поліських територіях, - 0,57; для багаторічних насаджень (крім багаторічних

насаджень, розташованих у гірських зонах та на поліських територіях) - 0,57; для багаторічних насаджень, розташованих у гірських зонах та на поліських територіях, - 0,19; для земель водного фонду - 2,43; для сільськогосподарських угідь, що перебувають в умовах закритого ґрунту, - 6,33.

Фермерські господарства сплачують податок щоквартально протягом 30 календарних днів, що настають за останнім календарним днем податкового (звітного) кварталу, у таких розмірах: у I кварталі - 10 відсотків; у II кварталі - 10 відсотків; у III кварталі - 50 відсотків; у IV кварталі - 30 відсотків.

Одним із стимулів розвитку фермерських господарств тривалий час був альтернативний механізм сплати податку на додану вартість (ПДВ). Суть його заключалася в тому, що фермерські господарства при реалізації сільськогосподарської продукції нараховане податкове зобов'язання по ПДВ не сплачували державі, а акумулювали на спеціальному рахунку та могли використовувати для придбання сільськогосподарської техніки, насіння, добрив, кормів, засобів захисту рослин та виробничих ресурсів. Це практично була державна фінансова підтримка фермерських господарств. На жаль, в 2016 році цей механізм було відмінено, що негативно відзначилося на умовах господарювання фермерських господарств.

Таким чином, фермерські господарства є однією із організаційно-правових форм ведення аграрного бізнесу, в яких закладено значний резерв щодо збільшення виробництва сільськогосподарської продукції. Заходи держави щодо стимулювання створення сімейних ферм на базі особистих селянських господарств є своєчасними та створюють можливість виходу на організований ринок значної кількості сільськогосподарської продукції, яка до цього часу перебувала в тіньовому ринку. Альтернативність в оподаткуванні фермерських господарств є тим фактором, який сприяє росту їх кількості, збільшенню виробництва сільськогосподарської продукції та росту податкових надходжень до місцевих бюджетів.

Список використаних джерел

1. Про фермерське господарство: Закон України від 19.06.2003 № 973-IV [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/973-15>.
2. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 № 2755-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
3. Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законів України щодо стимулювання утворення та діяльності сімейних фермерських господарств: Закон України від 10.07.2018 № 2497-VIII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2497-19>

Загребельна Наталія

Студентка 4 курсу, спеціальності «Туризм242»

Науковий керівник: **Марусей Т.В**

к.е.н., доцент кафедри туризму та готельно-ресторанної справи
Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка
м. Кам'янець-Подільський

CRM-СИСТЕМИ В ТУРИСТИЧНОМУ БІЗНЕСІ

Стаття присвячена дослідженню взаємодії CRM-систем із туристичним бізнесом. Спрощенню та ефективності роботи системи для турагентів.

Концепція CRM (Customer Relationship Management) означає, що розрізнені інструменти ведення бізнесу об'єднуються в налагоджену систему. Замість таблиць Excel, месенджерів, багатьох документів та біганини по кабінетах залишається один-єдиний сервіс. У нього входять програми для збору даних про клієнтів, управління угодами, контролю за менеджерами, аналітики і прогнозування. Він спрощує рутину, прискорює прийняття правильних рішень і виключає помилки. Існує три CRM-підходи, кожен з яких може бути реалізованим окремо від інших: